

Post-HBO-IB/KC opleiding

Programma IB/KC
opleiding 2025-2026

**UTRECHT
LEERT**

Programma IB-KC opleiding 2025-2026

In deze opleiding komen in tien bijeenkomsten de diverse aspecten van interne begeleiding als kwaliteitscoördinator aan bod. Als uitgangspunt wordt gebruik gemaakt van de beroepsstandaard van het LBBO, 'De beroepsstandaard voor de intern begeleider als kwaliteitscoördinator' (2023). De drie rollen zorgregisseur, trendanalist en leercoördinator vormen in de bijeenkomsten de rode draad.

1. De IB'er/KC'er binnen passend en inclusief onderwijs

De taakinvulling van de intern begeleider is in beweging. Steeds vaker wordt er gesproken over de intern begeleider als kwaliteitscoördinator. In de eerste bijeenkomst kijken we naar de kaders waarbinnen je werkzaam bent, waaronder passend en inclusief onderwijs. We staan stil bij de rol van het samenwerkingsverband en je verkent de beroepsstandaard waarin de belangrijkste rollen van de intern begeleider (als kwaliteitscoördinator) toegelicht worden: zorgregisseur, leercoördinator en trendanalist.

In deze bijeenkomst maak je ook kennis met je leerteam, leerteambegeleider en krijg je informatie over de werkwijze en de opdrachten binnen de opleiding.

2. De IB'er/KC'er en zicht op onderwijskwaliteit

In deze tweede bijeenkomst onderzoeken we de drie rollen van de intern begeleider als kwaliteitscoördinator nader, waarbij je een inschatting maakt van je beginsituatie. We bekijken op welke wijze je vanuit een sleutelpositie een sterke bijdrage levert aan het realiseren van een goede onderwijskwaliteit (voor onderwijsteam en leerlingen) en vertalen dit naar wat dit betekent voor de invulling van je dagelijks werk en afstemming met andere rollen (denk aan directie en specialisten).

Aan het einde van de dag reflecteer je op je bevindingen en eigen competenties en vertaalt dit naar een voor jou en de organisatie aanvaardbaar en gewenst toekomstgericht takenpakket en persoonlijke doelen. Deze kun je omzetten in leervragen om verder in de opleiding mee aan de slag te gaan.

3. Communicatie

In de twee voorgaande bijeenkomsten heb je een beeld gekregen van de rollen en taken. In bijeenkomst 3 wordt vanuit het gezichtspunt van de intern begeleider als kwaliteitscoördinator, (professionele) communicatie toegelicht en in de praktijk gebracht. Deze komt terug in alle drie rollen van de beroepsstandaard. In deze bijeenkomst staan we stil bij het effect van jouw communicatie op de ander door je eigen stijl van communiceren te onderzoeken. Op basis hiervan wordt gereflecteerd op effecten die in de verschillende omstandigheden optreden. Het vormt een belangrijk onderdeel in het professioneel kunnen communiceren met leerlingen, ouders, teamleden en externe partners. Hoe communiceer ik zelf? Hoe communiceer ik met anderen? Wat kan de Transsectionele analyse mij voor inzichten geven?

Kennis over de aspecten van communicatie wordt verbonden aan deze dagelijkse praktijkvoorbeelden.

4. De rol van leercoördinator

In deze bijeenkomsten focussen we op de rol van de ib'er/kc'er als leercoördinator. Deze rol is in veel gevallen een uitbreiding op eerdere rollen van de intern begeleider. Vanuit deze rol draag

je bij aan professionalisering van het team en het creëren van een professionele leercultuur. Met als doel zorgdragen dat alle leerlingen optimale ontwikkelkansen krijgen binnen de school. Om deze rol goed neer te kunnen zetten, vraagt dit basiskennis hoe leren eigenlijk werkt zowel bij volwassenen, als kinderen en jongeren. Wat zegt de wetenschap hierover en hoe worden die inzichten geïmplementeerd in de beroepspraktijk zodat steeds breder evidence based en evidence informed wordt gewerkt? Met deze kernbegrippen gaan we aan de slag zodat je meer grip krijgt op de inhoud van deze rol.

5. Coaching en Begeleiden

In bijeenkomst 5 wordt de basis die in bijeenkomst 3 (Communicatie) gelegd is, verdiept maar nu met de focus op begeleiden en coachen.

Onderwerpen die aan de orde komen zijn:

Wat is coachen en begeleiden en welke vaardigheden vraagt dat van de ib'er/kc'er als persoon?

Wat is de rol van de IB'er/KC'er in gesprekken met meerdere partijen?

Welk stappenplan (vanuit oplossingsgericht coachen) of ander coachmodel kan gebruikt worden in gesprekken?

Wat heeft de schoolorganisatie nodig op het gebied van coaching en begeleiding en hoe kan er omgegaan worden met weerstand zowel op individueel niveau als binnen het team?

Het wordt een dag waarin je zelf gaat coachen of via allerlei opdrachten anderen ook aan het werk kan zien. We gaan je eigen vaardigheden in kaart brengen en aan het eind van de dag heb je meer zicht op eigen kwaliteiten en ontwikkelpunten waar het coaching en begeleiden betreft. Kortom een intensieve dag waarin het opdoen van ervaringen op het gebied van coaching en begeleiden centraal staan.

6. Data-analyse op schoolniveau (rol trend-analist)

In bijeenkomst 6 werk je gericht aan de rol van trendanalist. Data vormen een belangrijke bron voor het formuleren van ambities van een school. Als trendanalist lever je hier belangrijke input voor. In dit proces van kwaliteitsverbetering kan gebruik worden gemaakt van het nieuwe onderwijsresultatenmodel van de Onderwijsinspectie. Dit model is gebaseerd op de referentieniveaus voor lezen, taalverzorging en rekenen en houdt rekening met de leerling populatie van een school. Met behulp van dit model is te zien hoe de resultaten van de leerlingen op jouw school zich verhouden tot de resultaten van de leerlingen op vergelijkbare scholen. In deze bijeenkomst gaan we in op theoretische achtergronden. Als je beschikt over school specifieke gegevens (zie bijvoorbeeld: www.vensters.nl) kun je aan de slag met data van je eigen school.

7. Werken aan planmatige ondersteuningsstructuur - HGW (rol zorgregisseur)

Volgens de wet op passend Onderwijs (2014) hebben alle leerlingen recht op goed onderwijs dat aansluit bij hun mogelijkheden en onderwijsbehoeften. HGW is een planmatige en cyclische werkwijze en is daarmee een breed inzetbare werkwijze om de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding van alle leerlingen te verbeteren. HGW geeft de school handvatten bij het afstemmen van het onderwijs door de school op de mogelijkheden en onderwijsbehoeften van de leerlingen. Als HGW goed wordt ingezet maakt het inzichtelijk wat de leerkracht of wat het onderwijsteam nodig heeft om passend onderwijs te bieden. Op een groot deel van de scholen vormt HGW dan ook de basis van de ondersteuningsstructuur.

8. Ondersteunen van Sociaal Emotionele Ontwikkeling in het onderwijs

In deze bijeenkomst leer je in je rol als ib'er/kc'er aan de hand van de preventiepiramide van Deklerck dat een gezonde sociaal emotionele ontwikkeling start met een voorspelbaar, gestructureerd en responsief pedagogisch klimaat. Moeilijk verstaanbaar gedrag is contextafhankelijk en veelal terug te herleiden tot een interactieprobleem. Wat zijn de ondersteuningsbehoeften van het onderwijsteam, leerlingen en hun ouders ten aanzien van het ombuigen van interactiepatronen? Hoe creëren we samen met iedereen die bij de school betrokken is, een veilig pedagogisch klimaat waarin de sociaal emotionele ontwikkeling en de cognitief didactische ontwikkeling hand in hand gaan en iedereen het gevoel heeft erbij te horen en van betekenis te zijn? Daarnaast is het van belang dat je vanuit je rol leerkrachten kunt ondersteunen in het herkennen van signalen als er belemmeringen optreden in de sociaal emotionele ontwikkeling. Er wordt onderscheid gemaakt tussen een normale verlopende en een problematische sociaal emotionele ontwikkeling. Dit om te weten hoe en welke interventies tijdig kunnen worden ingezet en welke methodes voor sociaal emotioneel leren daarbij aansluiten.

9. Schoolontwikkeling stimuleren en succesvol veranderen

Als IB'er/KC'er ben je actief betrokken bij het versterken van de onderwijskwaliteit, de ontwikkeling van de onderwijs-kwaliteitscyclus en het verbeteren van het leren van alle leerlingen. In het onderwijs vloeien de meeste veranderingen voort uit schoolontwikkelingen op school-, leerkracht- en leerling niveau. Kennis van verandermanagement, verandermodellen en inzichten in wat op jouw school/team wel of niet werkt, versterkt je om in je rol als ib'er/kc'er succesvol om te gaan met schoolontwikkeling.

10. Afronding en reflectie op ontwikkeling en studie

In de laatste afrondende bijeenkomst presenteert je in 'ten minutes of fame' je eigen leerontwikkeling. In je presentatie maak je een verbinding met minimaal twee onderwerpen of praktijkopdrachten waar je tijdens deze Post-HBO-opleiding mee bezig bent geweest. Dit vanuit de vragen: Wat heeft deze opleiding nu concreet betekend binnen mijn werk en binnen mijn school? Hoe draagt dit bij tot het realiseren van mijn ideale school? Wat betekent dit voor mijn (door)ontwikkeling?

**UTRECHT
LEERT**

utrechtleert.nl